

DAN TURÉLL

Ögon

"Before my very eyes"

Någonstans i ett universum utgår från en vägg ett öga. Ett plötsligt ljus skiner fram, genombryter ett stycke av kalken och träet, antar i glimtar en sorts cirkelform och utsmyckas med pupiller. Ett öga har brutit fram.

Ett öga som ingen bestämmelse vet av, ett öga som ingen identitet har, ett öga utan mål och medel helt enkelt. Och ögat ser och ser, medan det bryter ut från väggens fosterskida: rummet och de kanter som omger det, dess framtida lineära element.

Ögat är sig ännu inte medvetet som öga och använder samtliga möjliga sinnen alldeles slumpartat; en omöjlig process, som lämnar det försvagat en stund.

Ögat har vaknat från sin trance och har lärt sig sin första läxa. Långsamt och försiktigt vrider det sig ut från hålet och avlägsnar sig krypande ett steg ifrån det. Hålet sluter sig lugnt. Det finns ingen väg tillbaka.

Ögat är ensamt och pauserar en stund. Ögat har kanske alla möjligheter, men ögat måste först samla sig.

En ändring av denna enkla grundprincip blir synlig för ögat. Från en vägg, från väggen mittemot, från ytan ovanför, skiner ett plötsligt ljus fram, genombryter ett stycke av kalken och träet, antar i glimtar en sorts cirkelform och utsmyckas med pupiller. Ett öga till har brutit fram.

Ögat är sig inte medvetet som öga och känner (ifölje sakens natur) inte sitt utseende. Ögat ser med undran

och instinktiv skräck på den nya gestalten. Knappt har det fått ett intryck förrän det intrycket ändras. Och en rörelse där allt förut tycktes stationärt!

För ögat är den här världen fyra väggytor i ett rektangulärt rum. En utsida. Och en insida. En skenbar öppning i väggen mittemot: en cirkelformad gestalt som tycks röra sig. Den enda rörelsen.

För ögat är detta öga en främmande kropp, ett potentiellt hot som har dementerat sinnesintrycket och bilden av den lineära världen. Ögat är på defensiva. Ögat är skrämt.

Ögat ser bara på ögat och liksom försöker placera det. Det ser inte tillbaka men sluter sig som för att förneka att där finns något att se.

De följande minuterna är sinnesintryck som utgår ensidigt från ögat som ser mot det slutna ögat.

Det slutna ögat märker utstrålningarna från den motsatta väggen och öppnar sig instinktivt.

Ögonen smälter ett ögonblick ihop mittemot varandra vägg-mot-vägg i en enda ljusstråle genom rummet.

Ögonen tar emot och sänder, tar emot och sänder.

Ögonen känner inte ens sin konstruktion. De ser mer intensivt än deras växt tillåter dem, de övervärderar sin kapacitet; de måste vila. Instinktivt går de ett steg bort, båda två. Och i var sin riktning, för att var för sig undslippa bestrålningen i de trötta hinnorna.

Ögonen vilår tysta och överväger (sig själva ovetande) sina möjliga förhållanden, sina möjliga handlingar.

De är nu båda på det klara med att de är annorlunda än de ytor som de är omgivna av.

Ögat vaknar först och ser sig kring som om det just hade brutit fram. Det hade sjunkit djupt ner i sig själv. Det känner igen rummet då det öppnar sig. Det känner igen ytorna, linjerna. Och till sist den rörliga punkten mittemot:

Ögat som håller på att vakna och ser sig kring som om det just hade brutit fram. Det hade sjunkit djupt ner i sig själv. Det känner igen rummet då det öppnar sig. Det känner igen ytorna, linjerna. Och till sist den rörliga punkten mittemot:

Ögat som nu strålar som förut och träffar vid sidan av det, där en glans lyser.

Ögat företar samma rörelse. I samma ögonblick har det samma insikt. Ögonen är nu i samma skede igen. Ögonen kretsar i sina utstrålningar kring varandra. Ögonen är darrande nervtrådar mittemot varandra, öppna och skarpa. Ögonen uppbygger all makt i sin rekognosering. Ögonen inkretsar varandras radie, uppbyggnad, gestalt.

Ögonen förmimmer varandra som uppenbara kliniska kriser. Ögonens nerver överskrider balansen; de känner varandras panik.

De koncentrerar sig. De intensifierar styrkan. De inkretsar varandra. De har båda förnummit att deras lysande punkt mittemot är avgörande. De stirrar blint. Det är nu de stirrar.

Det måste ske. Hinnan sprängs på ögat som senast bröt fram. Strålningen upphör. Ingen feberaktig impuls utgår.

Ögat måste hålla paus.

Ögat bryter nästan fram en tredje gång och ser sig om i rummet. Ögat accepterar lugnt de fyra väggarna, det

rektangulära rummet, utsidan och insidan. Ögat är klart under sin hastiga inspektion. Ögat är säkrare nu.

Ögat ser mittemot på väggen intet, lite grå kontur kanske; men annars intet. Ögat kryper ännu ett steg. Ögat är trött i sitt lugn. Ögat har vunnit ett rum. Ögat är utmattat av sin strid.

Ögat sluter sig för sista gången. Fyra väggar, en utsida och en insida, lite grå kontur kanske. En tunn remsa ljus där ögat långsamt och ständigt inspekterande sluter sig.

(från Områden av skiftande täthet och tomhet

det rör sig ännu en gång
& vi också. vi flyttar till ett annat ställe
ett annat stort tomt hus

ett nytt hölster. vi har flyttat oss
de har flyttat oss
vi har blivit flyttade

det kan ingen veta något om
här är luften i vart fall lite annorlunda
& utsikten tillsvidare en annan
skenbart. det har rört sig
vi har kommit hit

& här stannar vi tills det rör sig
här stannar vi tills vi rör oss
då flyttar vi
då blir vi flyttade
till ett annat ställe
en ny musik. några andra väggar

(från Rörelser, ändamålslost cirklande)

Kakaoplantan kan inte längre överblicka läget
Kakaoplantan förvånar sig

Kakaoplantan har lämnats efter i historien

Kakaoplantan har sackat ohjälpligt akterut

Kakaoplantan känner inte ens längre sina egna barn
Kakaoplantan är en plirande åldring som ser och
skymtar sig själv i osäkra karikatyrer

Kakaoplantan förvånar sig den kan inte överblicka
sina egna implikationer

Kakaoplantan kan inte tala med sina egna förläng-
ningar

Kakaoplantan ser fler och fler förvrängningar av sin
natur

Kakaoplantan är desorienterad inför mjuk nougat, lätt
bitter med nötter, pistascher och tryfflar

Kakaoplantan erkänner inte släktskap med kokosbol-
lar, marsipanstånger och madeiraploommon

Kakaoplantan är djupt besviken Kakaoplantan känner
sig förrådd av After Eight, Galle & Jessen, Nestlé,
Toblerone & Anthon Berg

Kakaoplantan har vagt på känn att det försiggår en
större samlad konspiration emot den

Kakaoplantan ser sig utnyttjad och alienerad i speku-
lationssyfte

Kakaoplantan är djupt desillusionerad

Kakaoplantan väntar sig inget mer

Kakaoplantan har så att säga gett upp

Kakaoplantan vet att det är De Sista Dagarna

Kakaoplantan ser sig förödmjukad och nertrampad

Kakaoplantan är gammal

Kakaoplantan har ingen mer motståndskraft

Kakaoplantan låter sig utnyttjas den vet det är snart över
Kakaoplantan ser sin världs bild upplösa sig i mer och mer tillgjorda former och vrångbilder
Kakaoplantan har för längesen hört upp med att spekulera över vilka bitar som blir vad eller vilket namn det får
Kakaoplantan ser sjukt och förgrämt på chokotrummor, tit-bits, ananasskivor, cocosmulor och nougat-chips
Kakaoplantan önskar att dö och vakna till en ny dimension
Kakaoplantan önskar att gå upp i sig själv igen att bli kakaoplanta på nytt
Kakaoplantan avvaktar den Yttersta Dag då allt vänds om och den föds

(från Rörelser, ändamålslost cirklande)

DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen början
Det är ingen avslutning
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen dröm
Det är ingen verklighet

DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen med dig
Det är ingen mot dig
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen seger
Det är ingen förlust
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen sjukdom
Det är ingen hälsa
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är inget liv
Det är ingen död
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är inget positivt
Det är inget negativt
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen kärlek
Det är inget hat
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är inget hopp
Det är ingen uppgivelse
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är inget ljud
Det är ingen stillhet
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
Det är ingen vetskaper
Det är ingen ovetenskap
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET
DU ÄR ENSAM I DET VITA RUMMET

(från Manuskrifter om vad som helst)

Det här är berättelsen om Intet
Om Intet som släpar sig bort längs vägen
Om processen som började och ännu inte har avslutats
Om de processer den satte igång på vägen
Om rum flyttade till andra rum
Om oupphörlig hopgyttring av oförenliga planer
Om förhållanden som samtidigt bränner varandra

Showen begynner var gång du försvinner
Det slutar när och om du ser den
Det äger rum i ryggen
Det går uppåt i en enda längdans
Det sprider sig i cellerna
Det ändrar väsendet
Det är inte något nytt
Det är inte något känt
Det är processerna som träffar dig bakifrån

Det här är kall morgon husen silar råkall fukt
Råttor är inte bara djur om dom bara var det
Det här är kall morgon husen silar råkall fukt
Råttor är inte bara djur om dom bara var det
Det är alltihop hävt upp över

de dimensioner det formar
Det är allsammas krossad förnimmelse

Det är idiotiska ljud från lastbilar
piskad av trött hat
som kör och kör (som om . . .)

Avrätningar uppoffringar och varje slags legal tortyr
kan redan nu läsas på gatorna

Stora tunga tryckpressar rullar en febril repris
med ett oändligt löpnummer

Luften häver sig parat till hugg men förblir flytande
Det är klart nog
Det finns ingen som kan göra något
Det finns inget att förebrå någon för den saks skull
Det finns ingen att förebrå något

Det flyttar in över sig själv
Det flyttar ut över sig själv
Det upphäver sig själv för att hålla sig gående
Det dementerar sig själv för att inte uppge sig själv
Det ritualiserar sig själv för att inte strypa sig själv

Det existerar i och av sin omöjlighet
Det slår ut som en sjukdom i sin egen kropp
Det infekterar sina organ och mekanismer
Det måste *fade out* för att *fade back*

Det är ingenting
Det är inget som helst
Det är det du ser när du sover
Det är det som rör sig bakom ryggen
Det är inte det omvända
Det är inte det motsatta
Det är inte något alternativ
Det är inte något som helst
Det är alls ingenting och
Det är helt enkelt det enda som finns

Detta band från planeten comar

(från Manuskrifter om vad som helst:)

vinner ni försvinner jag igen – är osynlig träffar droppstenen – följ mig in i tidsdimman – Excalibur som kan genomborra allt – ja vi är De Främmande – tavlan rullar ut sig från ramen – Kamouflagekungen i alla färger och nyanser – vita och röda fält på handen – nät om sin egen dubbelgångare – utbytt min bild – håll dig borta bakom öppen dörr – lyft Rösten en halv oktav – uppstoppade den Sista Ceremonin – slog på ström blev synligt – där livet är baserat på kisel – materia skär genom dörren – Intet kan rädda flammorna – tvärs genom med särskilda glasögon – för att hålla vägen i schack – susar fram genom mystisk natt – en fjärran grön sol – öde skär ihop – vapen förökar er – tomt parti av rymden – en eldsjö i ett abstrakt universum – yta för dem en yttre rymd – röd planet på kollisionskurs – vissa drag från mitt hemliga arkiv – parallellvärlden avfyrar döda – sänk isolationscylindern – hoppas handen isolerar spänningen –

Stackato sekund inte mycket längre

(från Sista föreställning medvetslösa trancebilder av exploderande spegelrick genom flygande tidsmaskiner av smältande elektriska glasfotos:)

undgick alltså mångt och mycket – alla de avgörande hypoteserna – händelser parallellt med exakt verklighet – avslutande förgrening av ofatbara sammanträffanden – under intryck av en kedja av drömmar – försvann öga andra gången i tillstånd – identifierade fradga drivande i floden – ansikte rinner ut från

munnen täckt av mörkt blod – missfärgning av cirkulära fingeravtryck – flåtade blodsutgjutna avskrapningar hud flera gånger – stram rispa från timme till timme – upplösning flyter upp till ytan – existerande drivande klösta märken – invändigt brustna materialtrådar – genomögnade fantasiofoster – genomträngande skrik – innanför rum av minuter – sjunker upplösning om bakom orden – flytande ögon under vattnet – utfylde dessa hålrum – kemisk strömmande vävnad till botten – tillstånd infekterat av ruttna svängningar – vilken som helst flytande tidspunkt – reducera stramare intervall – allt annat omfång innanför vilket rum som helst – uppenbar analys från det skenbart irrelevanta – synliga klipp – spåra tid bakom ljuset – invändigt brustna trådar – kasta vilken tät materia som helst – spets från en vinkel i punkten där förryckt slump tränger in – Det här bandet samma väg – utsago samma fjärran punkt skrik – inget spår i drivande var – genom mångdubbling i alla processens led –

vilken sång eller vilket namn – mångfaldiga invecklade möjliga rörelser – beslöja analys i handen – nytt stick i samma färg – förfallen grotesk fantastisk föreställning – total isolation i Paris, 18.. – snuddade ord genom gatorna – ljud i skift i förbindelse – genomsökte alla rum i blod – kasta ljus över snitt – varelse – alla luckor tillbommade – inget uttaget låst inifrån – krossat slag tätt mot ögat – yttre del av näthinnan försvinner från anspänt firmament – förlamad motsatta ställen neråt – föll något som helst – inte ett enda ljud som påminner om ord – skuret försvunnet inre öppning – blå fläckar röst i knutna fall – inträtt finger i fördjupningar – fann band för ingenting på jorden – syn av flackande intet – förneka det som är och förklara det som icke är –

virvlar i myriader av mörker – enkelhet som förvirrar er – hemlig skrift kan öppna alla dörrar – sökte skikt av tid överallt – väggareal underkastad mikroskopisk undersökning – ögonhålör träffade av flackande blixtrar – antag precisionsmassa – borrarningar ut över abstrakt form – stereotypt immateriellt drivande – solkiga i samma folder fysiskt sigill – mitt på blanka ark dessa ord – min skrift ett anslag så infamt –

(från Feuilleton 3)

Bilderna som hastigt skiftande filmsekvenser som rör sig samtidigt in och ut i språket. Delar sig i strömmar som blir tunnare och tunnare tills hela saken upplöser sig själv igen, bryter samman och försvinner i den ändlösa rymden.

En underground station där spåren möts. Den långsamt släpande groteska rosslingen, den rabblande parken fångad i geologiska avlagringar. De osynliga språkkemikalierna. Försvinner i märkligare och märkligare utkanter av sitt medvetande. Parallella filmer i luften. Stänger, och mönstren upprepar sig utanför.

• Materia och kött. Korrelat i negativ. Nervernas substans den flimrande skärmen. Bildbombardemang. In i elektronhjärnan, in i köttet. Kriget tvärs igenom varje enskilt medvetande. De första famlande stegen på en ny oändlighet.

Vägar som sprängs åt alla håll. Den sista ändlösa omformningsprocessen. "Var vi är" "Vart vi går" Resan och Tillståndet. Exploderande ljus i väggarna. Vitt ljus.

"Det hela kör ihop sig tätare och tätare"

Tid-dikt

ja
i dag
försvinner
i i morgon
som försvinner
i i dag
som
i morgon
har
försvunnit
Tiderna
skiftar
icke
men tiden
är skiften
skiften uppsugs
i tiden
skiften pumpas
fulla av tid
hur annars
och i dag
och i morgon
har aldrig
existerat
och i morgon
finns där
åter
en i morgon

(från Sekvens av Manjana, den ändlösa sången flimrande igenom hudens pupiller)

Och mörkret och tystnaden bakom de väggar jag krossas mellan

Och den brinnande långa vägen av desperation bakom denna nya

Och ljuden som viker hop sig och stängs inne i luften

Och handen av vatten i det sista upplösta blinkande rummet

Och telegrafan som tickar sin summariska historia

Och de mörka Hus där meddelanden av blod blir nerfrysta

(från Sekvens av Manjana, den ändlösa sången flimrande igenom hudens pupiller)

Vi är det vi är Vi är
var vi är Vi är

överallt och vi flyttar oss inte

Vi flyttar oss oupphörligt och ingen kan hitta oss

Vi springer från där vi är: så lätt
ska de inte få oss

Vi är igenkännliga men bara
för varandra: dom ska inte
ha en chans. Vi

kan slås ut men inte bli slagna
(ett slag i luften, helt absurt)

och bara tomma skallar och avfytrade skikt
finns kvar efter oss. Vi

är ännu i livet och det kan tas

som en varning. Vi

finns där hela tiden HELA TIDEN

en eller annan plats

även när vi tycks försvunna. Vi

försvinner inte vi

fade out bara, smälter in i luften

och plötsligt i en annan dröm bakom gatorna

kröppar i darrande solar. Vi

(från Sekvens av Manjana, den ändlösa sången flimrande igenom hudens pupiller)

Nu har dansen kring midnatten

börjat igen

och dagen har tappat löven

En tom tid har störtat ut över kanten

och "det betyder" ingenting

Det finns ingen läkedom ingen Väg

från icke-sjukdomen

Jag bor i sprickorna av ett element

vars "namn" jag inte känner till

och inte kan känna bara för att jag känner "namn"

Jag vaknar endast för att konstatera

jag har vaknat

Jag sover för mycket och inte alls

Varje morgon är hjärnan överdragen

av nattens filmbar

och kranier hånar det grånande köttet

och dessa klor skrapar oupphörligt mot medvetandet

kräper bort över tystnadens golv och uppslukar varje

balans

och hackar rytmen i bitar i ådrorna
Macbeth har mördat sömnen

Därför

skall Macbeth

inte sova

mera

(från Dubbelskrift)

En mycket gammal och mycket bortglömd bild
Korna vi passerade ikväll då dom var på väg

mot vattnet

"Kor på väg mot vattenhål i skymningen"

Hästarna längre bort, fölet med en komisk

kommande svans

och de bedrövade ögonen

Sad-Eyed Creatures of the Lowlands

Den gamla gravhögen uppe i skogen

Båtarna i den lilla fiskarhamnen

Näten som hänger utspända mellan stänger

En travé förvittrade åror

Gamla bilder som finns där hela tiden

Bilder genom medvetandet och medvetandet

genom tiden

Ingen sol som gick ner men

Tusentals solar som ständigt exploderar i gräset

Solar med namn som vallmo blåklint prästkrage

kardborre klöver tistel

Och gräset själv en sol en sol i grönt som böjer sig

åt alla håll i fantastiska mönster

när vi går bortåt Vägen och försvinner in i mörkret

(från Karma Cowboy)

Minns en fotbollsmatch

där jag spelade målvakt

och just hade klarat ett anfall

och hade bollen i händerna

och la ner den och tog sats

för att spela den högt upp till forwards –

Och hur det så

av en eller annan anledning

kom enormt tryck på vristen

och bollen passerade mittfältet

och våra forwards

och motståndarens backar

och rök direkt i nät hos målvakten

i den andra ändan

Från målvakt till målvakt

medan alla tjugo utspelarna

stod som statyer och alla ögon

följde bollens ensamma rörelse –

Jag var själv den mest överraskade

när det gick upp för oss

vad som hade hänt

Så där

skulle det alltid vara –

(från Karma Cowboy)

Det är januari igen
Plötsligt tycker jag
jag har levt
mycket länge

Och det har jag: längre
än någonsin förut

En bild från familjealbumet

Jag var fem år gammal
då pappa "skulle till Grönland"
och jag hade ingen riktig aning om vad det betydde
alltså utom det att pappa skulle iväg någonstans
som inte var "på jobbet"
och nåt med att det var en lång resa
"en lång lång resa
med skepp"
och att det skulle dröja länge innan han kom hem
men att vi sen
skulle få råd att bo på ett bättre ställe

Jag var fem år gammal
då pappa "skulle till Grönland"
och den dag han skulle iväg
skötte min moster min lillebror
och pappa och mamma och jag åkte buss in till skeppet

som låg i en jättelik hamn
och som själv var jättelikt och var fullt med folk
som hängde längs kanten och vinkade
till folk i hamnen som också vinkade
och viftade med sina näsdukar

Jag var fem år gammal
när pappa "skulle till Grönland"
och jag begrep inte riktigt vad som hände
Mamma grät liksom lite men ville inte visa det
precis som det alltid var när hon grät fast det var sällan
och pappa var liksom mycket tyst av sig
och just innan han gick upp på skeppet
upp längs en jättelik trappa
kysste han mamma och mig och viskade
nåt till mamma

och sen gav han mig
en stor näve tjugofemöringar
som han drog fram ur fickan

Jag var fem år gammal
när min pappa "skulle till Grönland"
och först det ögonblick då jag fick
alla tjugofemöringarna

tror jag jag riktigt fattade
det var nåt mycket allvarligt och sensationellt
som hände

Först när jag stod där med alla dom blanka
tjugofemöringarna i handen
kunde jag känna att det var en sorts högtidlighet
Sen såg jag en tår på mammas kind
mens pappas rygg försvann
och sen började jag själv få våta ögon
mens jag ömsevis kikade på alla tjugofemöringarna
i min hand

och min pappas rygg uppe på trappan

Sen var han uppe och stod vid kanten på skeppet
och vinkade ner

och jag vinkade tillbaka när mamma tog i min arm
fast jag fortfarande var feberhet av tjugofemöringar
och en plötslig växande uppfattning

om vad det betydde

att pappa skulle vara "länge" borta

och skulle på "en lång lång resa"

Plötsligt blev jag på det klara med
fem år gammal, med handen full av tjugofemöringar
hur mycket jag höll av min far

(från Live-Show Feed-Back)

Den Vilda Drömmen, drömmen om den kropp som
glider förbi i mängden, den kropp som varje stund
just nu glider förbi i strömmen på varje huvudgata i
varje storstad. Drömmen om att sträcka ut, att nå den
kropp, varje mänsklig kropp, och förena sig med den,
nu, här, på den enda basis som någonsin har existerat:
kropparnas enhet, deras organiska sammanhang, de-
ras totala identitet . . . Ingen kropp kan drömma om
något ingen annan kropp kan uppfylla . . . Varje för-
biflytande kropp rymmer i sig alla de hemligheter och
all den kärlek och grymhet, som jag vet är mitt innersta
och enda behov och därför vet är varje mänsklig . . .
Det är bara nödvändigt att sträcka ut armen för att
sätta igång en enorm process, en otrolig svindlande
process vars konsekvenser är alldeles oöverskådliga
och under alla omständigheter fantastiskt vackra, en

klar upplösning av en lång rad svinaktiga fiktioner,
som inte blir mindre svinaktiga för att de alltid till slut
har sitt utlopp i mänsklig ångest, den mest kväljande
stanken i detta djurs standardrepertoar – men som
tvärtom blir så mycket mer svinaktiga då det betyder
att vi i sista instansen inte bara tolererar vår egen men
också de andras ångest av rädsla för varandras kär-
lek . . . En början, en arm om livet på nästa förbipasse-
rande, en tafatt Buster Keaton-åtbörd som kunde hej-
da trancen ett ögonblick, bryta Hypnosen . . . En
dröm som envisas med att cirkulera som ett eko av
fjärran musik i luften längs gathörnen . . .

Från Souvenirbukett

/ Det var i Rom . . .

Tidningsmannen sålde mig *Il Messagero*

från sin lilla bod på gatan

och när han sträckte fram den

log han melankoliskt över disken

och plötsligt blev hans leende så genomborrande

att det nästan upplöste gatan

bröt alla spårar

den "främmande" stan, de "skilda" språken –

ett ögonblick värmdes hans leende upp hela världen

Ett ögonblick *blev* hans leende hela världen –

och just i det ögonblicket tänkte jag:

Jag kommer aldrig att se honom igen –

Det var i London . . .
 Det var sent på eftermiddan
 och jag skulle möta Donna vid en teater om en kvart
 och jag hade just fått en idé
 så jag satte mej på stentrappa
 i Great Russell Street
 och satte igång med att skriva –
 "God bless you!"
 sade plötsligt en förbipasserande stämma
 ett rödsprängt äldre fyllo
 "God bless you!" svarade jag
 fortfarande skrivande –
 Jag visste att han skulle hugga mej
 på smålantar och fimpar
 det visste han också –
 jag visste att jag skulle ge honom
 vad han bad om
 det visste han också –
 Det var mycket rakt på sak alltihop
 Det klarade vi direkt efter manus –
 Han smålog och sade "You're a gentleman"
 "You're too" svarade jag
 och först då såg jag närmare på honom
 och det *var* han:
 klar ärlig vänlig
 vacker i sin slitna maskätna sweater
 med sin förbrukade ärriga kropp
 och sina konstiga blanka smeksamma djurögon –
 "I'll see you again"
 sa han när han gick från stentrappan
 i Great Russell Street
 bort till butiken
 "I'll see you again" –

Och jag visste att han hade rätt
 Vi har sett varandra många gånger förr
 Vi ska se varandra igen
 många många gånger –

Dagdrömsdetektiv

Åh jag skulle önska att jag var Maigret!
 Jag skulle ströva längsmed Seine
 med min outhärliga pipa i mun
 och glida in på Brasserie Dauphine
 och få mej en sandwich då och då
 och annars dricka kaffe och calvados
 på dom små värdshusen i Paris
 och jag skulle känna dom flesta
 och veta vem som kom just dit –
 Jag skulle företa mina undersökningar i hela stan
 och skicka ut mitt folk
 människor vars fel och fördelar jag visste allt om
 Tjocka Torrence, Unge Lapointe,
 Tålmodige Lucas, Magre Janvier
 sätta dom på spåret allt eftersom dom passade till
 uppdraget
 och som jag hade lust till den dan –
 Jag skulle företa undersökningar
 bland hororna på Montparnasse
 och gå och andas in stämningar
 och lukter från min hemstad
 och bli klokare och klokare på världen och på människor
 och mindre och mindre fördömande

medan jag ständigt sög på min pipa –
Jag skulle gå på bio
med Madame Maigret varannan vecka
och hon skulle förstå mig när jag inte kom hem
och jag skulle älska henne
på det stilsamt anonyma sätt
som denna världens Maigret'er nu älskar –
Och emellanåt skulle jag bli förkyld eller få flusans
och då skulle jag ligga
och läsa Alexander Dumas' romaner
mellan fuktvåta lakan
tills jag en vecka senare
kunde vända åter till Quai des Orfèvres
och folk där och det vanliga livet
och dom små calvadoserna
och blicken ut genom kaféernas regnstrimliga rutor
mot mitt Paris –

Eller åh, jag skulle önska jag var Hercule Poirot!
Jag skulle hålla mina skor skinande svarta och blanka
jag skulle trimma min mustasch
med vax morron middag och kväll
jag skulle ha total ordning
på mina brev på kachelugnsfrisen
jag skulle sitta och njuta en parfymerad cigarrett
till min söta svarta vinbärslikör *siróp de cassis*
jag skulle trimma mina små grå celler
som min mustasch
och jag skulle som en annan jonglör slänga kring mig
med *bien, mon ami, mais enfin*
medan jag i all oklanderlig sirlighet och petighet
avslöjade mord efter mord
och ständigt avlägsnade osynliga dammkorn
från min nypressade jackett –

Åh, men jag skulle allra helst vara Sherlock Holmes
och vara hälften geni och hälften *maniac*
narkoman och boxare,
detektiv och musiker på en gång –
oupphörligt körande i cabs,
oupphörligt ivägsändande telegram
oupphörligt förklarande för min outhärlige Watson
att det som förbryllar honom
är affärens omåttliga enkelhet
oupphörligt tvingas konstatera
att affären som helhet var trivial
”om den också bjöd på vissa intressanta detaljer”
oupphörligt lära Watson att känna Världen
oupphörligt följa med i dagligt liv och leverne
i London och på planeten
överallt där brott begås
och oupphörligt överraska folk med att kunna se
av lerans färg på deras kängor
vilken del av landet dom kommer från
förbluffa dom genom att se på deras hud
att dom har vistats i Afghanistan
och kunna lösa deras ärende på ett par dar
eller eventuellt som ett tre pipors-problem
och hänga upp deras tackbrev med dolk över kaminen
och sen fatta min spruta
och slöa ett par dar med den och mitt arkiv
mina minnen om gamla mål
en brotts Who's Who
eller kanske arbeta lite
på min avhandling om identifiering
av hundra olika typer cigarrettaska
eller bara sluta ögonen, sluta dem
och vänta på nya mystiska telegram
eller upphetsade skrämde eller mystifierade människor
av alla åldrar och kön som möter upp
i min ungarlslya 220 B Baker Street –

Eller åh, jag kunde nöja mej med att vara Perry Mason och sitta i min läderlänstol bakom skrivbordet med hundratals lagböcker och pärmar tryggt om ryggen Paul Drake tuggummituggande framför mej "Okay, Perry" och Della Street som en alltid trygg möjlighet framöver den dag jag väljer att dra mej tillbaka eller kanske blir tvingad av stadsåklagare Hamilton Burger och den dan är kanske inte så avlägsen, Della Burger har svurit att den här gången ska han komma åt mej –

Eller åh, jag kunde slå mej till ro som Nero Wolfe läsa tjocka folianagen lång läppja på en förfriskning bara resa mej från skrivbordet för att gå till matbordet ha min egen ojämförlige franske kock som Rockefeller förgäves har försökt köpa ha mina springpojkar så att jag bara kan sitta hemma och klla mej och läsa och tänka och äta och titta lite på mina orkidéer – åh det finns dagar då jag tror att jag nätt och jämnt kunde klara Nero Wolfetrippen –

Åh jag tror faktiskt också jag kunde leva som Ellery Queen jag röker alldeles för många cigaretter redan i förväg eller som Sir Henry Merrivale jag svär redan som en borstbindare eller som dr. Gideon Fell C. Auguste Dupin

Sam Spade eller Philip Marlowe –

Åh, jag kunde faktiskt lära mej att sticka och bli Miss Marple's nevö och arvtagare – Åh, jag kunde göra nästan vad som helst för att komma att leva en sådan tillvaro en sådan där riktig tillvaro med spänning och artisteri och fascination och tillgjord genialitet och obehjbara möjligheter om öronen en sån tillvaro som bara dom stora detektiverna bara lever i böckerna –

Tur man inte är Helan och Halvan

Jag är glad att jag inte är Helan och Halvan – Tur att det inte är jag! Om jag var Helan och Halvan skulle jag vara så blixtrande paranoid – om jag var Helan och Halvan skulle dörren gå i bitar så fort jag öppnade den gångjärnen skulle vika sej och vittra på stället utgifterna till lässmeder skulle bli oöverskådliga och viktiga telefonsamtal skulle alltid komma och avgöra min framtid just när hela skiten höll på att gå i baklås men just precis en telefonsignals tid innan det alldeles gick i småbitar – Om jag var Helan och Halvan skulle det vänta mej en tårta i synen runt varteviga gathörn (och jag HATAR tårtor)

och folk skulle oupphörligt trampa mej på tårna
småungar köra in huvena i magen på mej
och hoppstenar och bananskal lura
i tjugtals vid varteviga steg –
om jag var Helan och Halvan
skulle min stol falla ihop
så snart jag kom hem och satte mej
och omgående skulle en tavla lossna från sin spik
och träffa mej i nacken i direkt fallinje
så att jag skulle trilla omkull på golvmattan
som strax skulle rulla ihop mej
och skicka iväg mej nerför trappstegen
med en vas i nacken
som sista hälsning –
Om jag var Helan och Halvan
skulle jag inte våga lyfta en kaffekopp mot strupen
jag skulle veta i förväg
att den skulle skälla mej invändigt
eller att där skulle vara såpa i den
och i köket skulle grytan väsa åt mej
spisen ovillkorligen ge mej tredje gradens brännår
och smöret fräsa och spruta upp
på min nya vita skjorta
eller in i ögonen så att jag gick rakt i väggen
och jag skulle inte ens våga
tända en cigarrett som tröst
jag skulle veta att det slutade med eldsvåda
eller att jag åtminstone gick miste om mitt skägg –
Om jag var Helan och Halvan
skulle bara hänsynen till övriga passagerare
avhålla mej ifrån att ta en buss
hänsyn till chauffören skulle avhålla mej från taxi
hänsyn till övriga medborgare från trottoarerna
och jag skulle tvingas isolera mej i Tibet
och bli granne till Den Vedervärdiga Snömänskan

”Ta en cigarr till, Snowy”
så länge han kunde klara av mina laviner –
Om jag var Helan och Halvan
och visste det
skulle jag i förväg alarmera polisen
och inte bara polis utan brandkår och sjukvårdsväsen
innan jag så mycket gick ner till butiken
och jag skulle alltid skälva av ångest
för att bli skuld till att affären låg där i ruiner
bara för att jag gick in –
Om jag var Helan och Halvan
och skulle skriva en dikt om det
skulle skrivmaskinen genast löpa amok
alla tangenterna skulle fungera fel
valsens skulle uppsluka arket
och jag skulle bli rasande och sparka till den
och därvid krossa foten
och sen skulle den hamna på min reservoarpenna
och den skulle knäckas
och spruta bläck i ögonen på mej
och jag skulle aldrig få en chans
att skriva den dikten –

Till Thelonious Monk

Åh Monk

Munk

Märkvärdige Mister Monk

med ditt erfarna och ändå evigt undrande babyface
med ditt skeva försiktiga anslag på tangenterna
som ett barn som ska till att öva skalorna igen
under pianoläroinns stränga blick
det är så du spelar ibland
det är så du fortfarande spelar ibland
de melodier du har känt ett helt liv
som om du hela tiden måste stanna
mitt i APRIL IN PARIS
och fråga dej själv:
Var det sådär?

CHEST-

NUTS IN

BLOSSOM

var det sådär?

Åh Monk

ditt konstiga kantiga anslag

ditt trekantiga leende

dina tvekande fingrar som svävar i luften ett ögonblick
fulla av ständigt förundran över pianots möjligheter
och liksom lite rädda för en bomb eller bara en om-
gång fyrverkeri

gömt i instrumentet av en skämtare

i dag som 1960 då jag såg dej första gången –

Åh Monk

Mad Monk

jag ser dej för mej bakom en ridå av tid
bilderna regnar ner genom liv och kalenderblad
plötsligt är vi tillbaka i år 1945

158

och vid midnattens rand spelar du i radion
du spelar i en tidig be-bop jamsession på 52nd Street
medan mina föräldrar knullar samman till mej –
och här står jag trettio år senare
där du spelade, Monk,
lite av dem, lite av dej
och här sitter du vid ditt piano
och förvånar dej fortfarande över tangenterna
liksom jag varje dag undrar
över skrivmaskinens vita tangenter
är det verkligen det som det kommer poesi av?

Åh Monk

och fortfarande går du med avsikt vilse i melodierna
som ett barn som rymmer hemifrån
och hemma är melodin

och ute på vägarna i grannskapet

upplever barnet mycket

men plötsligt är det hemma i melodin igen

och det är varmt och skönt hos mor –

Åh Monk

Mor Monk

evig crackpot och kosmisk skämtare

min man vid pianot

och helst utan saxofon eller blås

och gärna utan basen och trummorna med

bara du, Monk

ensam vid pianot

vilse i ett hörn av världen

känner dej fram i melodin som en blind längs en vägg

FOREVER LOST

melan väggarna i hjärnan

de här tangenterna på ett repigt piano i en jazzklubb
gömd i det undermedvetna i en kropp

i ett rum på ett av New Yorks tiotusen hotell
med en naken glödlampa i taket –

159

”Den kamp som heter kärlek” (Strindberg)

Riktigt, August! 6.0:
Oavsett vad vi drömmar om kommer det en dag
då vi var för sej inser och får inristat i kroppen
vad det hela verkligen rör sej om
och självfallet rör det sej om kärlek
självfallet gör allting det
men inte på det sätt som vi trodde –
Kärleken är inte bara kyssar i kyligt kattryggsmånsken
inte bara nattliga siluetter på strandvandring
eller fridfull väntan
på nattens ankomst framför brasan
eller förtroliga ögonkast över bordet hos främmande
och synkront tickande ur bakom ögonbrynen
och tankarna i *ditt* huvud hela tiden –
Kärleken är också det
men inte bara det
Kärleken är också en kamp
daglig kamp och nattlig kamp
konstant kamp mot ångesten i varje dess form
och ens egen småskurna ångest för själva kärleken
och när den är övervunnen:
den lika småskurna ångesten att förlora den –
Kärleken är en Dörr ut ur Universum
och samtidigt en insprängning i det
när den är som vackrast
men Dörrar kan båda öppna och stänga
och till och med slås igen
och den kärlek som öppnar är en kamp
och riskerar att efterlämna ringvrak
känslomässiga landstrykare
hemlösa och hjälplösa
som biter mjukt och blöder stilla

i hårdnackad halsstarrighet
för den kärligheten är vild sporrning
och galen vanmakt
pisk och spanking och iskalla nordanvindsnätter
och om du är ärlig vet du aldrig
om du kan klara av den
om den inte är för stor och du för liten
som en bergsbestigare framför Mount Everest
och om du vet alldeles för säkert
att du kan bestiga den så är det inte *den* –
Kärleken är oändlig och obotlig osäkerhet
Kärleken är inte frid utan fridstörare
Kärleken är svärd svett och smärtor
men ständigt nya smärtor
och ständigt flera möjligheter till dem
varje ny kanal en ny källa till smärta –
Kärleken är kamp som aldrig kan vinnas
för när den har vunnits är den död
och sen tillber alla beundrande avlidna
i alla sina förklädnader
alla Kärlekens sminkade lik
”förståelse” ”trofasthet” ”hängivenhet”
allihop vackra lik ibland
men alltid övergivna puppor efter en larvkropp
som nu flyger nån annanstans
allihop balsamerade kvarlåtenskaper
och Kärlekens puls är alltid
för orolig för balsamering –
Riktigt, August!
Kärleken är en kamp
men om den kampen blir riktigt utkämpad
fair och med blanka vapen
och korten på bordet från båda håll
så blir alla andra slags strider
likgiltiga –

Din kropp, sovande

Så konstigt
så härligt
att se din kropp där
utsträckt i den första lätta sömnen
som en lat katt som när som helst
kan öppna ögonen igen
se den slappna
se alla hudens munnar dra andedrag synkront
under stilla slöjat lampjus
och tänka
så konstigt
på denna kropp
allt det som en kropp kräver
och förtjänar
och ska få –
tänka för sej själv
helt stilla
medan du ligger där:
Denna kropp ska ha varierad kost
dags för stora biffar
dags för grönsaksoppa
dags för svart kaffe
dags för pepparmyntschoklad
dags för en styv whisky
dags för müsliflingor
det ska vara där alltsammans
det finns plats för det i den kroppen –
Denna kropp ska ha smekningar
vattnas som en blomma
odlas som en åker
från svindlande sugande svängiga saliga samlag
till kelnas klappar och sirliga strykningar

från mjuka brett till nackhårsnypp –
Denna kropp är så många fröjder
och så många faror väntar på den
från förkylningar till feber till förfall
från trafikolyckor till reumatism
från influensa till invaliditet
eller dövstumhet eller död –
åh jag ska sköta om denna kropp
det dyrbaraste jag vet –
Din kropp ligger och sover
med min framtid i sej
och jag vet det och jag kan nästan inte se på den
så konstigt
så genomskinligt
och så härligt
är det
är den –